

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Szám:

Tárgy: alapvető jogot érintő rendőri intézkedés elleni panasz elbírálása

Ügyintéző:

Telefon:

E-mail:

HATÁROZAT

Panaszos képviselőjében előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, azzal szemben közigazgatási per indítható.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a vitatott határozat közzétételétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy postára adni. A keresetlevél benyújtásának a határozat hatályosulására nincs halasztó hatálya. Tájékoztatom, hogy a keresetlevelet elektronikus úton is benyújthatja, azonban a jogi képviselő, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezetek részére ez kötelező. Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A határozat bírósági felülvizsgálata iránti keresetlevél elektronikus előterjesztésére szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/kozigazgatasi-per-birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le. Eljárási költség nem merült fel.

A határozatot kapják:

- 1.) panaszos (képviselője útján)
- 2.) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3.) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4.) Irrattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos képviselője útján *-n panaszt terjesztett elő a Panasztestületnél, a vele szemben *-n foganatosított rendőri intézkedés kapcsán.

A Panaszos képviselője a panaszt két fejezetre bontotta. A panasz I. részének a „Tényállás”, míg a II. résznek „A panasz tárgyává tett jogsértések” elnevezést adta.

A „Tényállás” elnevezésű I. rész az alábbiakat tartalmazza.

A Panaszos *-n síbalesetet szenvedett külföldön, ahol megműtötték. A műtét alkalmával két titánium csavart illesztettek a bal bokájába, majd a megműtött lábát fekvőgipszbe helyezték. A Panaszos *-n hagyhatta el a kórházat azzal az orvosi instrukcióval, hogy a műtétet követő 10-14 nappal később – a varratok eltávolítása után – kaphat járógipszet. A gyógyulás időtartamát 5 hétben határozták meg és rendszeres felülvizsgálatot javasoltak neki.

A Panaszos Magyarországra történő hazaérkezését követően *-n * órákor regisztrált vizsgálatra a Kórházba, ahová kontrollvizsgálatra érkezett. A panasz szerint ez volt az első alkalom, hogy a Panaszos – fekvőgipsze ellenére – jelentősebb helyváltoztatásra kényszerült. Az orvosi javaslat ellenére két mankóra támaszkodva fél lábon ugrálva közlekedett. A Baleseti Központban kb. egy órát töltött el, ami számára nagyon megterhelő és kimerítő volt. A kontrollvizsgálatot követően – az édesanyja által vezetett személygépkocsival – hazaindultak. A hazajutást úgy tervezték, hogy a személygépkocsijukkal a társasház udvarán leparkolnak, majd lakásukat lépcső igénybevétele nélkül közelítik meg. A Panaszos egészségi állapota miatt jelentős nehézséget okozott volna az, ha a lakásától távolabb parkolnak le.

A gépjárművel a * irányából a * felé haladva a * út jobb oldalán található szerviz úton haladtak. Az úton azonban nem lehetett továbbhaladni, mert azt teljes szélességében a közterület-felügyelet szállítójárműve foglalta el, amellyel éppen egy tilosban parkoló járművet terveztek elszállítani. A várakozó járművekből sor alakult ki, a Panaszost szállító személygépkocsi kb. a második lehetett a sorban.

A Panaszos édesanyja kiszállt a járműből annak érdekében, hogy érdeklődjön a közterület-felügyelőktől arról, hogy mennyi idő után lehet elhaladni az úton, illetve tudnak-e segíteni abban, hogy eljussanak a lakásukig. A közterület-felügyelők a Panaszos édesanyjával – érdemben – nem álltak szóba, elküldték, segítséget nem nyújtottak. A Panaszos is kiszállt a járműből arra gondolván, hogy az egészségi állapotát észlelve a közterület-felügyelők mégis segítenek abban, hogy megközelíthesse a lakásának udvarát. A Panaszos – a panasz szerint – háromszor hangosan szólt a közterület-felügyelőknek, de erre azok nem reagáltak. A szállítójármű nagyon hangos volt, ezért a Panaszos fél lábra állt, majd az egyik mankóját felemelve az egyik közterület-felügyelő felkarját megérintette. A közterület-felügyelő erre megfordult, társának azt mondta, hogy „Láttad, megütött!?”, majd szinte nekiugrott a Panaszosnak, aki hátrálni kényszerült, majd leült a padkára. Ezt követően mind a közterület-felügyelők, mind a Panaszos kihívták a rendőrséget.

A Rendőrkapitányság járőrei érkeztek a helyszínre, majd közölték a Panaszossal, hogy velük kell mennie. A rendőrök a Rendőrkapitányságra állították elő a Panaszost, ami – az előállításról kiállított igazolás szerint – * órától * óráig (05 óra 40 perc) tartott.

A panasz szerint az előállítás időtartama alatt a Panaszos ellátást nem kapott, igényeire vonatkozóan csupán az előállítás közvetlen kezdetekor nyilatkoztatták, amikor számára egyértelmű volt, hogy a fogvatartása legfeljebb 1-2 óra hosszáig tart, élelmet csak az édesanyja vitt neki. A Panaszos többször jelezte rossz egészségügyi állapotát, azonban az ügyben először a közterület-felügyelőket hallgatták ki. A Panaszos érzése szerint a rendőrök egyáltalán nem igyekeztek az ő meghallgatásával, arra csak az előállítását követően négy és fél óra elteltével kerítették sort, mert végül – egészségi állapota miatt – megsajnálják.

A Panaszos képviselője „*A panasz tárgyává tett jogsértések*” elnevezésű II. részt két sorszámmal ellátott pontra bontotta.

Az 1. sorszámmal ellátott pontnak „*Az előállítás indokolatlan hossza*” elnevezést adta, amely a következőket tartalmazza.

A Panaszos előállításának időtartama 05 óra 40 perc volt. Ez az időtartam – a panasz szerint – az ügy egyszerű megítélésére tekintettel aránytalanul és indokolatlanul hosszúnak tekinthető. A Panaszos képviselőjének álláspontja szerint a rendőrségtől elvárható egy olyan munkakörnyezet kialakítása, amely fel van készülve a rendőrség működéséből szükségszerűen fakadó helyzetek kezelésére, jelen esetben arra, hogy egy előre nem látható eljárási cselekményt kell fogantatni egy előre nem várt személlyel szemben.

A panasz szerint különös figyelmet érdemel az a körülmény, hogy a Panaszost végül nem egy nyomozó hallgatta ki, hanem egy, az előállító helyiségben szolgálatot ellátó rendőr, aki „*belső munkaszervezetileg nem végez ilyen munkát*”. A képviselő álláspontja szerint ezek alapján „*valószínűsíthető, hogy ez a személy (vagy hozzá hasonló, nem erre „rendszeresített” személy) ugyanúgy kihallgathatta volna már korábban*” a Panaszost.

A Panaszos képviselőjének véleménye szerint a Panaszos egészségi állapota is releváns ebben a tekintetben, hiszen a Panaszos számára az előállító helyiségben történő fogvatartás „*értelemszerűen*” nagyobb megterhelést okoz, mint egy egészséges embernek. A Panaszos folyamatosan panaszkolt, hogy nem érzi jól magát, állapota az idő előrehaladtával „*nyilvánvalóan*” fokozatosan romlott, ez is indokolta volna azt, hogy a rendőrök mindent megtegyenek annak érdekében, hogy a Panaszos szabadon bocsátása mielőbb megtörténjen.

A Panaszos képviselőjének megítélése szerint ezzel sérült a Panaszos mozgásszabadsághoz fűződő joga.

A képviselő 2. sorszámmal ellátott pontnak „*Az élelmezés hiánya az előállítás során*” elnevezést adta, amely pont az alábbiakat tartalmazza.

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 31. § (11) bekezdése alapján a személyi szabadság elvonása első 5 óráját követően a fogvatartott személy számára élelmezést kell biztosítani. A rendőrkapitányságra való előállítás kezdetekor a Panaszostól megkérdezték, hogy kér-e élelmet, azonban a Panaszos abban a feltevésben, hogy az eljárás egy-két óra alatt véget ér és hazamehet, nem kért élelmezést. A rendőrök a Szolgálati Szabályzatban előírt határidőhöz

közeledve nem kérdezték meg ismételten a Panaszost, hogy kér-e élelmet. A Panaszos a rendőrségtől élelmezést egyáltalán nem kapott, azt az édesanyja biztosította számára.

A képviselő álláspontja szerint aggályos az, hogy a Panaszost nem tájékoztatták az előállítás várható hosszáról (és nem ehhez képest nyilatkoztatták az élelmezési igényéről), illetve nem az előírt időtartam lejártakor érdeklődtek arról, hogy igénybe kívánja-e venni az élelmezését.

E mulasztás – a képviselő szerint – sértette a Panaszos emberi méltósághoz és egészséghez fűződő jogát.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a Panaszos – „*A panasz tárgyává tett jogsértések*” fejezet szerint – a következőket kifogásolta:

- az előállítás indokolatlan hossza;
- az élelmezés hiánya az előállítás során.

II.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri intézkedés érintette a Panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, a IV. cikke szerint személyes szabadsághoz való jogát, a XX. cikkében írt egészséghez való jogát, és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát.

A Panasztestület az eset kapcsán az alábbi megállapításokat tette.

A Panasztestület mérlegelése alapján arra a megállapításra jutott, hogy a konkrét ügyben a Rendőrkapitányság rendőreinek a bűncselekmény elkövetésére vonatkozó telefonos bejelentés alapján intézkedési kötelezettségük keletkezett, ami nem sértette a Panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát. A Panaszos előállítása jogszerűen és indokoltan történt. A Panasztestület ugyanakkor megállapította, hogy az előállítás időtartama aránytalanul hosszú volt, ami által súlyosan sérült a Panaszos személyes szabadsághoz való joga, illetve az egészséghez való alapjoga is. A Panasztestület megállapította továbbá, hogy a rendőrség mulasztást követett el azzal, hogy nem tájékoztatta a Panaszost az előállítás várható időtartamáról, ami a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét idézte elő. A rendőrség teljesítette ugyanakkor az öt órán túli fogvatartás esetén az élelemmel történő ellátásról való nyilatkoztatással a jogszabályban előírt kötelezettségét, ami jogsérelmet nem idézett elő.

A Panasztestület úgy ítélte meg, hogy az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

III.

A tényállás tisztázása érdekében az általános közigazgatási rendtartásról (a továbbiakban: Ákr.) 62. § (1)-(2) bekezdése alapján lefolytatott bizonyítási eljárás során a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be, majd használta fel:

- *-n kelt panaszbeadvány;
- *-n kelt ügyvédi meghatalmazás;
- a Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Járőrszolgálati Alosztály elfogás végrehajtásáról szóló jelentése;
- a Rendőrkapitányság által kiállított, az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személy őrzésével és ellátásával kapcsolatos feladatokról szóló nyomtatvány;
- a Rendőrkapitányság által kiállított a fogvatartott személy az előállító helyiségben történő elhelyezésekor a szóbeli tájékoztatás végrehajtásáról és megtörténtéről, a hozzátartozó, illetve egyéb személy értesítéséről és az írásos tájékoztató átvételéről szóló nyilatkozat;
- a Rendőrkapitányság által kiállított a fogvatartott személy élelemmel történő ellátásáról szóló nyilatkozat;
- a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály tanú kihallgatásáról szóló jegyzőkönyvei;
- a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály védő kirendeléséről szóló határozat;
- a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály feljegyzés;
- a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály gyanúsított kihallgatásáról szóló jegyzőkönyv;
- a Tevékenység-irányítási Központ vezetőjének jelentése;
- a Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Őr- és Kísérőszolgálati Alosztály jelentése;
- a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Bűnüldözési Alosztály jelentése;
- a Rendőrkapitányság vezetőjének jelentése;
- a Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Járőrszolgálati Alosztály jelentése;
- a Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Járőrszolgálati Alosztály jelentése;
- a Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály jelentése;
- a Robotzsaru Neo Integrált ügyviteli és ügyfeldolgozó rendszerben (a továbbiakban: Rzs Neo rendszer) *-n rögzített, majd *-n kinyomtatott, „Ügyirat adatai” című és a Rendőrkapitányság ügyében végzett eljárási cselekményeket rögzítő adatlap;
- a személyes szabadságot korlátozó intézkedésről készült jelentés Rzs Neo rendszer adatlapja.

IV.

A Panaszos a lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a előterjesztett panaszában megfogalmazott állításokat alátámasztó bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot – a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon és a rendelkezésre álló adatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor az eljárás során beszerzésre került bizonyítékok alapján a tényállás tisztázható volt.

Az Ákr. 62. § (4) bekezdése értelmében az eljárásban a szabad bizonyítás elve érvényesül, így a hatóság mérlegelési jogkörébe tartozik a bizonyítékok megválasztása. A hatóság a feltárt bizonyítékok alapján döntheti el, hogy melyik bizonyítékot és miért vett figyelembe a valósághű tényállás megállapítása érdekében, és ezzel párhuzamosan más bizonyítékokat esetlegesen miért rekesztett ki a bizonyítás köréből, azonban e döntését minden esetben indokolnia kell.

V.

A rendelkezésre álló – a határozat III. részében felsorolt – bizonyítási eszközök alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

*-n * órákor a Panaszos bejelentést tett a 112-es segélyhívó telefonszámra, amelyben előadta, hogy bokaszalag szakadása miatt két mankóval jár és a Önkormányzat munkatársai miatt nem tud bejutni a lakásába és ebből adódóan rendőri segítséget kért a helyszínrre.

*-n * órákor a Önkormányzat Rendészeti Igazgatóság képviselője telefonos bejelentést tett az „Ügyeletrre”, miszerint a * szám előtt, munkavégzés közben egy közterület-felügyelőt bántalmaztak.

A bejelentéseket követően * órákor a Tevékenység-irányítási Központ (TIK) az alárendeltségébe tartozó Rendőrkapitányság munkatársait irányította a helyszínrre. A rendőrök az Rtv. 13. § (1) bekezdésében rögzített intézkedési kötelezettségükből adódóan * órákor jelentek meg a megadott címen, majd felvették a kapcsolatot a helyszínrn tartózkodó érintettekkel, akik a következőket mondták el.

A közterület-felügyelők a * szám előtt egy szabálytalanul parkoló személygépkocsi elszállításának a munkálatait végezték. Az elszállítani kívánt személygépkocsi teherautóra emelődaruval történt felrakodása közben a közterület-felügyelőt hátulról – jobb oldali bordáit – ütés érte. A közterület-felügyelő az ütés irányába nézett és egy nő [a Panaszos] állt előtte. A Panaszos két mankót tartva állt, az egyik lába be volt gipszelve. A közterület-felügyelő az ütésről kérdőre vonta a Panaszost, aki nagyon feldúlt volt. A Panaszos azt állította a közterület-felügyelőnek, hogy azért ütötte meg, mert hiába ordibált neki, nem figyelt rá. A Panaszos feldúltan elmondta még a közterület-felügyelőnek, hogy a * elvette a parkolóhelyüket, ebből adódóan csak a társasházuk udvarán tudnak parkolni, de a közterület-felügyelet szállítójárműve szabálytalanul elállta az utat, ezért nekik indokolatlanul várakozniuk kell. A közterület-felügyelő igazolványának, illetőleg jelvényének felmutatásával igazolta magát és tájékoztatta a Panaszost, hogy az Önkormányzat Rendészeti Igazgatóság hivatalos személye (a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 459. § (1) bekezdés 11. pont k) alpontja) és igazolásra szólította fel a Panaszost. A másik közterület-felügyelő kollégája által elmondottakat megerősítette. Elmondta még, hogy szemtanúja volt annak, hogy a Panaszos „egy határozott, félköríves mozdulattal” hátulról megütötte a kollégáját. A történetk után – központjukon keresztül – értesítették a rendőrséget.

A Panaszos és a Panaszos édesanyja elmondta, hogy kórházból érkeztek haza személygépkocsival a * szám elé. Azt látták, hogy a társasházuk gépkocsi behajtója előtt a közterület-felügyelet egyik szállítójárműve áll és éppen egy személygépkocsi elszállításán dolgoznak. A szállítójármű az * út szervizútján úgy parkolt, hogy nem lehetett mellette elhaladni. A Panaszos édesanyja – aki a személygépkocsit vezette – kiszállt az autóból és kérte a közterület-felügyelőket, hogy menjenek előrébb, hogy be tudjanak állni a lakóházuk udvarára. Azt a választ kapta, hogy nem állnak el, majd csak akkor, ha végeztek. Erre a Panaszos is kiszállt a gépkocsiból és mankója segítségével odament az édesanyjához. Ő is kérte a közterület-felügyelőket arra, hogy biztosítsák nekik az udvarra való bejutásukat és álljanak félre. A közterület-felügyelők a kérésre nem reagáltak. A Panaszos erre a neki háttal álló közterület-felügyelő oldalát mankójával megérintette abból a célból, hogy az ráfigyeljen és, hogy segítséget tudjon kérni tőle.

A rendőrök az érintettek meghallgatását követően a környéken adatgyűjtés hajtottak végre. Ennek alkalmával ellenőrizték a cselekmény helyszínének környezetében működő térfigyelő kamerák felvételeit. A Térfigyelő Központ tájékoztatása szerint releváns felvétel nem került rögzítésre.

Mindezeket követően a Rendőrkapitányság beosztottjai – * óra kezdettel – előállították a Panaszost a Rendőrkapitányságra. A Panaszos * órakor került átadásra a további intézkedések végrehajtására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Rendőrkapitányság munkatársainak, ahonnan * órakor került szabadon bocsátásra.

VI.

Az Informatikai Osztály 3 db (VLC media file) hangfelvételt bocsátott rendelkezésre. A „*” elnevezésű hangfájl a Panaszos által tett bejelentést és hívásfogadást tartalmazza. A „*” elnevezésű hangfájlon a * munkatársának telefonhívása hallható, amint adategyeztetés céljából visszahívja a Panaszost. A „*” elnevezésű hangfájlon a Önkormányzat Rendészeti Igazgatóság képviselője által tett bejelentés hallható.

A hangfelvételek a panaszban nevesített panaszpontok elbírálása szempontjából relevanciával nem rendelkeznek, ezért a hangfelvételeket bizonyítékként nem vettem figyelembe.

VII.

A Panaszos képviselője által konkrétan megfogalmazott kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

1.) „Az előállítás indokolatlan hossza”.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint:

„A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”

A Btk. 310. § (1) bekezdés a) pontja szerint:

*„Aki hivatalos vagy külföldi hivatalos személyt
a) jogszerű eljárásban erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályoz,
büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”*

A Btk. 459. § (1) bekezdés 11. pont k) alpontja szerint:

*„E törvény alkalmazásában
11. hivatalos személy:
k) az Alkotmánybíróságnál, a Köztársasági Elnök Hivatalánál, az Országgyűlés Hivatalánál, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalánál, a Magyar Nemzeti Banknál, az Állami Számvevőszéknél, bíróságnál, ügyészségnél, minisztériumnál, autonóm államigazgatási szervnél, kormányhivatalnál, központi hivatalnál, önálló szabályozó szervnél, rendvédelmi szervnél, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálatnál, az Országgyűlési Őrségnél, fővárosi vagy megyei kormányhivatalnál, önkormányzati igazgatási szervnél, megyei intézményfenntartó központnál vagy köztestületnél közhatalmi feladatot ellátó vagy szolgálatot teljesítő személy, akinek a tevékenysége a szerv rendeltetészerű működéséhez tartozik,”*

A panasz szerint a Panaszos * óra * perc időtartamú előállítása a szükséges eljárási cselekményre – a Panaszos kihallgatására –, illetve az ügy egyszerű megítélésére tekintettel

indokolatlanul és aránytalanul hosszúnak tekinthető és a Panaszos kihallgatását jóval korábban foganatosíthatták volna.

A panaszpont vizsgálatát megelőzően fontos leszögezni azt a tényt, hogy a Panaszossal konfliktusba kerülő közterület-felügyelő a Btk. 459. (1) bekezdés 11. pont k) alpontja alapján hivatalos személyként volt jelen a helyszínen.

Jelen határozat V. részében ismertetett tényállás alapján megállapítom, hogy a Rendőrkapitányság munkatársai – a Panaszos által tanúsított magatartás alapján – okkal feltételezték azt, hogy a rendőrkapitányságra előállított Panaszos a Btk. 310. § (1) bekezdés a) pontja alapján hivatalos személy elleni erőszak büntett elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy.

Megállapításomat a Btk. indokolása támasztja alá, amely a bűncselekmény tekintetében a következőket tartalmazza:

A hivatalos személy elleni erőszak büntette közvetlenül a jogszerű eljárást teljesítő hivatalos személyt sérti, azonban ezen keresztül az államapparátus működését zavarja meg. A bűncselekmény sértette a hivatalos személyt.

A bűncselekmény megvalósulhat, ha a hivatalos személyt akadályozzák, intézkedésre kényszerítik, vagy őt eljárása alatt, illetőleg emiatt bántalmazzák. A büntetőjogi védelem a hivatalos személyt csak a jogszerű eljárása során illeti meg, amelyhez minden olyan cselekménye hozzátartozik, melyet feladatai teljesítése során kifejt. Lényeges azonban, hogy az elkövető a hivatalos személy eljárását, a hivatalos személyi minőségét ténylegesen felismerhesse.

A hivatalos személy akadályozásának az olyan magatartás tekinthető, amely gátolja, nehezíti, késlelteti a hivatalos személy jogszerű eljárásának a végrehajtását. A hivatalos személy intézkedésre kényszerítése akkor merül fel, ha az erőszak, vagy fenyegetés alkalmas arra, hogy a sértett eljárásával összefüggésben olyan tevékenységet fejtsen ki, amelyre egyébként is jogosult volna.

Hivatalos személy elleni erőszak büntettét valósítja meg az is, aki a hivatalos személyt eljárása alatt, illetve emiatt bántalmazza. Bántalmazás alatt a sértett testét érintő erőszakos magatartást értjük.

A hivatalos személy elleni erőszak bűncselekménye csak erőszak vagy fenyegetés, mint elkövetési mód alkalmazása esetén tényállásszerű. Az erőszaknak vagy a fenyegetésnek személy ellen kell irányulnia.

A rendelkezésemre álló bizonyítékok alapján megállapítom, hogy a Panaszossal szembeni személyes szabadságot korlátozó intézkedés *-n * órákor vette kezdetét, majd * órákor, * óra * perc időtartam elteltével ért véget.

A Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Járőrszolgálati Alosztály *-n kelt, elfogás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a Panaszos * órákor került átadásra a Rendőrkapitányság beosztottjainak.

A Rendőrkapitányság beosztottjai a bejelentés helyszínén * óra és * óra közötti időben tartózkodtak, így a helyszíni intézkedések mintegy 50 percet vettek igénybe. Ezen időtartam alatt a rendőrök összesen 4 személyt szóban meghallgattak – köztük a Panaszost is –, illetőleg adatgyűjtést végeztek, amelynek során ellenőrizték a környéken működő térfigyelő-kamerák felvételeit is.

A Panaszos * órát követően történt előállításának időtartama alatt végrehajtott intézkedések, eljárási cselekmények vonatkozásában a rendelkezésekre álló bizonyítékok alapján a következőket állapítottam meg.

A Panaszos előállító helyiségben történt elhelyezésére – egészségi állapotára figyelemmel – nem került sor. Ettől függetlenül dokumentált módon * órakor tájékoztatást kapott jogairól, kötelezettségeiről, jogorvoslati lehetőségeiről, az előállító helyiség rendjéről.

Nyilatkoztatták az esetleges sérüléseiről, betegségeiről, egészségügyi állapotáról, vallásgyakorlásával kapcsolatos esetleges igényeiről, nyilatkoztatták továbbá fogvatartásával kapcsolatos értesítési szándékáról, dohányzási, illetőleg élelmezési igényéről is.

Mindeközben a Panaszos előállítását foganatosító Rendőrkapitányság beosztottjai jelentést készítettek a Panaszos előállításáról, amelyben részletesen kitértek a helyszínen végrehajtott intézkedésekről és megállapításokról. A jelentés megírása – az Rzs Neo rendszer adatai alapján – * órakor fejeződött be.

A Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály készenléti csoportvezetője a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) rendelkezései alapján – a nyomozás elrendelését követően – * óra és * óra közötti időben tanúként hallgatta ki *, majd * óra és * óra közötti időben * közterület-felügyelőket.

A Panaszos részére * órakor a Be. 48. § (1) bekezdése alapján a határozatban védőt rendeltek ki. A készenléti csoportvezető * órakor feljegyzést készített a védő telefonon történt kiértesítésének eredményéről.

A Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Bűnügyi Technikai Csoport munkatársa * órakor kezdte meg a Be. 179. § (1) bekezdése alapján a Panaszos gyanúsított kihallgatását, amely * óráig tartott.

A bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény rendelkezései alapján a Panaszost nyilvántartásba vették, ennek során * órai kezdettel ujj- és tenyérynymat mintavételre, majd * órai kezdettel DNS mintavételre került sor.

A Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Bűnügyi Technikai Csoport egy másik beosztottja * órakor kezdte meg a Be. rendelkezései alapján a Panaszos édesanyjának tanúkihallgatását, ami * órakor fejeződött be.

Mindeközben * órakor a Panaszos szabadon bocsátásáról döntöttek, amelyről – az előállítás időtartamáról – igazolást állítottak ki a részére.

Az előállítás időtartama kapcsán az Rtv. 33. § (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az előállítás „a szükséges ideig” tarthat. A szükséges idő ez esetben nyilvánvalóan, az előállítás során elvégzendő feladatokhoz rendelt időt jelentette. Az előállítás tartamát nem az előállított személy szubjektív, kényelmi szempontjai határozzák meg, és általában azt, az elkövetett cselekmény tárgyi súlya sem befolyásolja.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a Panaszos előállításának időtartama alatt – a Panaszost érintően – érdemi és folyamatos intézkedések és eljárási cselekmények végrehajtására került sor, amelyek arányban álltak a Panaszos által a gyanúsításban szereplő bűncselekmény tárgyi súlyával.

A fentiekben ismertetettek alapján felmerült a Panaszossal szemben hivatalos személy elleni erőszak bűncselekmény elkövetésének gyanúja, amely jellegénél fogva közvetett módon az államapparátus működését zavarja, illetőleg közvetlenül a jogszzerű eljárást teljesítő hivatalos személyt sérti, amely erőszakos jellegű magatartást feltételez. Az ilyen jellegű cselekmények elkövetőivel szemben a határozott rendőri fellépés kifejezetten szükséges, amely alapvető társadalmi igényként – és a rendőri intézkedésekkel szemben támasztott elvárásként is – megfogalmazódik a köznyugalom és a közrend biztosítása érdekében.

Megállapítom, hogy az előállítás ideje alatt végrehajtott intézkedések, eljárási cselekmények bevezetése és végrehajtása volt szükséges ahhoz, hogy a büntetőeljárást megnyugtatóan megalapozó információk és adatok beszerzésre kerüljenek és rendelkezésre álljanak, ezért szükségszerűnek és arányosnak ítélem meg a * órától és * óráig (05 óra 40 perc) tartó előállítás időtartamát. **Mindezekre tekintettel a panasz alaptalan.**

A Panaszos képviselője a panaszban utalt rá, hogy az előállítás időtartama alatt a rendőrség figyelmen kívül hagyta a Panaszos egészségi állapotát. Ezzel kapcsolatban fontosnak tartom rögzíteni, hogy az előállítás időtartama alatt a Panaszos rosszulre nem panaszkodott, orvosi ellátást nem igényelt, erre a rendelkezésére álló nyilatkozatokon és a gyanúsítotti jegyzőkönyvben utalást nem tett.

A panasz kritikát fogalmazott meg azzal kapcsolatosan, hogy a Panaszosnak az az érzése alakult ki, hogy a rendőrség szándékosan késleltette az ő kihallgatását.

A nyomozóhatóságok által folytatott nyomozások kapcsán az alábbi általános érvényű megállapítást teszem, amely azonban nem kapcsolódik a rendőri intézkedés elleni panasz tárgyköréhez. A rendőrség által folytatott nyomozások nem „automatizált, futószalag módszer” alapján kerülnek végrehajtásra, hanem meghatározott jogi, kriminalisztikai, valamint az adott ügy egyediségéből fakadó követelményrendszer alapján. A nyomozás nem nélkülözheti a tervszerűséget és a szervezethez. Csak így biztosítható a nyomozás teljessége, tárgyilagossága és gyorsasága, a nyomozási cselekmények és intézkedések határfoka. A gyanúsított kihallgatását megelőzően a rendelkezésre álló adatok elemzése-értékelése, illetőleg a kihallgatásához szükséges egyéb adatok összegyűjtése szükséges. Kiinduló pont – jelen ügyben is – a beszerzett és rendelkezésre álló iratok (jegyzőkönyvek, jelentés) tanulmányozása volt, majd ezek után kezdődhetett meg a gyanúsított kihallgatása, amelyre kizárólag a megalapozott gyanú fennállása esetén kerülhet sor.

2.) „Az élelmezés hiánya az előállítás során”

A Szolgálati Szabályzat 31. § (11) bekezdése szerint:

„A személyi szabadság korlátozásának első 5 óráját követően az intézkedést fogvatartó rendőri szerv gondoskodik a fogvatartott személy élelemmel történő ellátásáról. A fogvatartott személy étkezése az előállító helyiségben történik. Az étel kiosztását a felügyeletet ellátó rendkívüli őr végzi. Ha a rendkívüli őr nem rendelkezik az étel kiosztásához szükséges élelmiszerhigiéniai alapismereti vizsgával és érvényes egészségügyi könyvvel, akkor az élelmiszer kicsomagolását nem végezheti. Ilyen esetben a fogvatartottat előrecsomagolt élelmiszerekkel és az annak elfogyasztásához szükséges egyszer használatos evőeszközökkel kell ellátni.”

A panaszbeadvány alapján „a panaszos abban a feltevésben, hogy előállítása egy-két óra alatt véget ér az eljárás és hazamehet, nem kért élelmezést”.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítom, hogy a Panaszos élelmezéssel kapcsolatos dokumentált nyilatkozatása a fogvatartott személy élelemmel történő ellátásáról szóló nyilatkozaton és az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személy őrzésével és ellátásával kapcsolatos feladatokról szóló nyomtatványon végrehajtásra került. A dokumentumok alapján a Panaszos étel nem igényelt.

A rendőrség nem rendelkezik olyan jellegű kötelezettséggel, amely előírná azt, hogy több esetben kell nyilatkoztatni az eljárás alá vont személyt az élelmezési igényekkel kapcsolatban.

Megállapítom, hogy a rendőrség eleget tett a Szolgálati Szabályzat 31. § (11) bekezdésében előírt kötelezettségének. Ennek értelmében a Panaszost aláírásával ellátott módon nyilatkoztatta élelmezési igényéről, amelyről a Panaszos lemondott. Mindezek alapján a panasz e vonatkozásban is alaptalan.

VIII.

Az Rtv. 93/A. § (7) bekezdés második mondata alapján:

„Ha az országos rendőrfőkapitány, valamint a belső bűnmegelőzési és bünteljesítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, illetve a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója határozatban eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”

Az Ákr 35. § (1) és (3) bekezdései szerint:

„(1) A kérelem az ügyfél olyan nyilatkozata, amellyel hatósági eljárás lefolytatását, illetve a hatóság döntését kéri jogának vagy jogos érdekének érvényesítése érdekében.

(3) Az ügyfél kérelmével a tárgyában hozott döntés véglegessé válásáig rendelkezhet.”

1.) A Panasztestület állásfoglalásában vizsgálta a Panaszos előállításának várható időtartamáról szóló közlés elmaradását.

A panaszbeadvány alapján megállapítható, hogy a Panaszos konkrétan nem sérelmezte a fent említett közlés elmaradását, hiszen panaszát egyértelműen két pontban határozta meg, amelyek „az előállítás indokolatlan hossza”, illetőleg „az élelmezés hiánya az előállítás során” volt.

Tekintettel arra, hogy az Ákr. 35. § (1) és (3) bekezdései alapján jelen panasz eljárás kérelemhez kötött, ezek alapján a vizsgálat kizárólag a panaszban előadottakra terjedhet ki. A bíróság töretlen gyakorlata szerint (lásd pl: Fővárosi Törvényszék 20.K.31.855/2011/8. számú ítélete)

a közigazgatási eljárás során az alperesnek – azaz jelen esetben az Országos Rendőr-főkapitányságnak – csak az a kötelessége, hogy a felperesi panaszban rögzítetteket vizsgálja, és ebben a körben jogszabályi hivatkozással alátámasztottan érdemben állást foglaljon. Az előállítás várható időtartamáról szóló közlés elmaradása tekintetében az érdemi vizsgálatot – az Ákr. 35. § (1) és (3) bekezdéseiben foglaltak alapján – kérelem hiányában mellőztem.

2.) A Panasztestület állásfoglalás szerint a Panaszos előállítása nem felelt meg az arányosság követelményének, így súlyosan sértette a Panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető jogát, illetőleg az aránytalanul hosszú előállítási időtartam okán súlyos mértékben sérült a Panaszos egészséghez való joga.

A Panasztestület álláspontjával az alábbiak alapján nem értek egyet.

A Panaszossal szembeni személyes szabadságot korlátozó intézkedés *-n * órákor vette kezdetét, majd * órákor, 05 óra 40 perc időtartam elteltével ért véget.

A rendelkezésre álló bizonyítékok szerint a Rendőrkapitányság beosztottjai a bejelentés helyszínén * óra és * óra közötti időben tartózkodtak, így a helyszíni intézkedések mintegy 50 percet vettek igénybe. Ezen időtartam alatt a rendőrök összesen 4 személyt szóban meghallgattak – köztük a Panaszost is –, illetőleg adatgyűjtést végeztek, amelynek során ellenőrizték a környéken működő térfelügyelő-kamerák felvételeit is.

A Panaszos előállítását követően előállító helyiségben – egészségi állapotára figyelemmel – nem került elhelyezésére. Ettől függetlenül dokumentált módon * órákor tájékoztatást kapott jogairól, kötelezettségeiről, jogorvoslati lehetőségeiről, az előállító helyiség rendjéről. Nyilatkoztatták az esetleges sérüléseiről, betegségeiről, egészségügyi állapotáról, vallásgyakorlásával kapcsolatos esetleges igényeiről, nyilatkoztatták továbbá fogvatartásával kapcsolatos értesítési szándékáról, dohányzási, illetőleg ételmezési igényéről is.

Mindeközben a Panaszos előállítását foganatosító Rendőrkapitányság beosztottjai jelentést készítettek a Panaszos előállításáról, amelyben részletesen kitértek a helyszínen végrehajtott intézkedésekről és megállapításokról. A jelentés megírása – az Rzs Neo rendszer adatai alapján – * órákor fejeződött be.

A Rendőrkapitányság munkatársai a Be. rendelkezései alapján – a nyomozás elrendelését követően – * óra és * óra közötti időben tanúként hallgatta ki az eljárásban érintett közterület-felügyelőket.

A Panaszos részére * órákor a Be. 48. § (1) bekezdése alapján védőt rendeltek ki, majd feljegyzést készített a védő telefonon történt kiértesítésének eredményéről.

A rendőrök * óra kezdettel kezdték meg – a Be. 179. § (1) bekezdése alapján – a Panaszos gyanúsított kihallgatását, amely * óráig tartott.

A bünyügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bünyügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény rendelkezései alapján a Panaszost nyilvántartásba vették, ennek során * órai kezdettel ujj- és tenyérynymat mintavételre, majd * órai kezdettel DNS mintavételre került sor.

A Panaszos édesanyjának kihallgatását * órákor kezdték meg, amelyet * órákor fejeztek be.

Mindeközben * órákor a Panaszos szabadon bocsátásáról döntöttek, amelyről – az előállítás időtartamáról – igazolást állítottak ki a részére.

Az előállítás időtartama kapcsán az Rtv. 33. § (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az előállítás „a szükséges ideig” tarthat. A szükséges idő ez esetben nyilvánvalóan, az előállítás során elvégzendő feladatokhoz rendelt időt jelentette. Az előállítás tartamát nem az előállított személy szubjektív, kényelmi szempontjai határozzák meg, és általában azt, az elkövetett cselekmény tárgyi súlya sem befolyásolja.

A Panaszos előállításának időtartama alatt – a Panaszost érintően – érdemi és folyamatos intézkedések és eljárási cselekmények végrehajtására került sor, amelyek arányban álltak a Panaszos által a gyanúsításban szereplő bűncselekmény tárgyi súlyával.

Az előállítás időtartama során a Panaszos rosszullette nem panaszkodott, orvosi ellátást nem igényelt, erre a rendelkezésére álló nyilatkozatokon és a gyanúsított jegyzőkönyvben utalást nem tett.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikk, IV. cikk, XX. cikk és a XXIV. cikk;
- a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 323. § (1)-(3) bekezdése, 75. §-a, XLVI. fejezete, 605. §-a, 608. §-a;
- a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 29. § (1) bekezdése, 39. § (1) és (6) bekezdései;
- az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9.§ (b) pontja;
- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 35. § (1), (3) bekezdései, 62. § (1)-(2) és (4) bekezdései, 81. § (1) bekezdése, 113. § (1) bekezdés a) pontja, 114. §-a, 116. § (1), (2) bekezdései, a 116. § (4) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 33. § (3) bekezdése, 92. § (1) bekezdése, 93/A. § (7) bekezdése;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 31. § (11) bekezdése;
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény, 310. § (1) bekezdés a) pontja, a 459. § (1) bekezdés 11. pont k) alpontja.

Budapest, 2018. február 14.

Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány